

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. विजय रामचंद्र गौरत

मु.गिम्हवणे , पो.दापोली, ता. दापोली, जि.रत्नागिरी

- एकूण क्षेत्र ७ हेक्टर, १.७५ हे. आंबा, १.७५ हे. काजू, ०.५० हे. आवळा, १.५० हे. नारळ, ०.२५ हे. केळी, ०.६५ हे. सुपारी इ. फळपिकांची लागवड
- नर्सरी व्यवसाय सुरू करून आंबा, काजू, नारळ, चिकू, गुलाब, शेवंती, सोनचाफा व इतर फुलझाडे व शोभेची झाडे, वनौषधी झाडे तर सागवान, शिवण, बांबू, जांभूळ, अँकेशिया या जंगली झाडांची रोपे व कलमे विक्री.
- भात शेतीमध्ये चारसूत्रीचा अवलंब.
- सेंद्रीय शेतमालाची वाढती मागणी लक्षात घेऊन गांडूळखत व बायोगॅस प्रकल्पाची उभारणी व अपारंपारिक ऊर्जा मिळविण्यासाठी सौर ऊर्जा साधनांचा योग्य वापर.
- कुक्कूटपालन व दुग्धव्यवसायाचे प्रशिक्षण घेवून व्यवसाय.
- १४० फूट लांब व ७० फूट रुंदीचा तलाव निर्माण करून त्यामध्ये गोडया पाण्यातील मत्स्यशेती.
- गावामध्ये स्वच्छता अभियान, दारुबंदी, कुटुंब नियोजन, पिण्याचे पाणी, शैक्षणिक कार्य, गावातील एकजूट, गांव तंटामुक्ती, गावातील लोकांना रोजगार इ. सामाजिक कार्यास बांधिलकी.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. दिलीप बाबाजीराव देशमुख

मु. काराव, पो.वांगणी, ता.अंबरनाथ, जि.ठाणे

- संपूर्ण शेतजमिनीचे सपाटीकरण करुन शेतावर बांध बंदिस्ती करुन उताराच्या जमिनीवर काजू ६० झाडे, आंबा २०० झाडे, आवळा २० झाडे, जांभूळ २० झाडे, गवती चहा २०० या कोरडवाहू पिकांची लागवड.
- खरीप हंगामात सह्याद्री या संकरीत भाताची चारसूत्री पध्दतीने लागवड करुन ७० ते ७५ क्विंटल उत्पादन.
- स्थानिक बाजारपेठेचा अभ्यास करुन चवळी, मिरची, मेथी अशा भाजीपाला पिकांचे उत्पादन.
- फळझाडाबरोबरच फुलशेतीची आवड असल्याने कागडा, सोनचाफा, चमेली, मदनबाण, गुलाब, जास्वंद, अबोली, मोगरा इत्यादी फुलझाडांची लागवड.
- आंतरपिक पध्दतीने लागवड करुन काळेमिरी, तमालपत्र व कढीपत्ता या पिकांचे उत्पादन व जमिनीची सुपिकता टिकविण्याचे दृष्टीने शेताच्या बांधावर ग्लिरिसिडीया, साग व सुरु या झाडांची लागवड.
- माती व पाणी परिक्षण करुन जैविक, सेंद्रीय, गांडूळ व रासायनिक खताचा समतोल वापर व बारमाही पाण्याचे उपलब्धतेसाठी मृद व जलसंधारणाचे विविध उपक्रम.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट श्री. भबुता बन्सी पटेल

मु. पो. वेळावद, ता. जि. नंदूरबार

- धारण केलेले एकूण क्षेत्र १०.२६ हेक्टर, जमिनीचे सपाटीकरण करुन बांधबंधिस्ती केली, जमिन मुरमाड व हलक्या प्रतीची असल्याने तलावातील गाळ शेतात टाकून जमीन वहितीयोग्य करुन घेतली.
- जिल्हयात प्रथमच संत्रा लागवडीचा प्रयोग यशस्वी करून दाखविला व आवळा बागेत आंतरपिक म्हणून मिरचीची लागवड.
- शेतीला पूरक व्यवसाय म्हणून दुग्धव्यवसाय करीत असून जनावरांच्या चात्रासाठी गजराज गवताची लागवड.
- सन १९९० पासून त्यांनी सेंद्रीय शेती करण्यास सुरुवात केली असून यासाठी गांडूळ खत प्रकल्प व जिवामृत प्रकल्प उभारला.
- सन २००६ मध्ये तालुका स्तरावरील कापूस पिकस्पर्धेत सहभागी होवून हेक्टरी ५० किंवटल उत्पादन घेवून प्रथम क्रमांक व सन २००७ मध्ये गहू पिकाचे हेक्टरी ४५ किंवटल उत्पादन घेवून तालुकास्तरीय पिकस्पर्धेत प्रथम क्रमांक मिळविला.
- आपल्या गावांत शैक्षणिक व सामाजिक कार्य केले असून ग्रामपंचायतीचे उपसरपंच पदी कार्यरत.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. सतिश निंबाजी काटे

मु. पो. कोळपिंप्री, ता. पारोळा, जि. जळगाव

- चिकू, लिंबू, नारळ, अंजीर, आवळा, पेरु, मोसंबी, आंबा, सिताफळ इत्यादी फळपिके तसेच शेवगा, कढीपत्ता, आले, पुदिना, आळू इत्यादी भाजीपाला पिकांची लागवड.
- झेंडू, तेरडा, चांदणी या फुलपिकांची लागवड करून भरघोस उत्पादन.
- साग, सुरु, बांबू, अशोका, निंब, उंबर, भोकर इ. वनझाडांची लागवड.
- सेंद्रीय पध्दतीने मका, सोयाबीन, गहू या पिकांची लागवड करून शेतीला पूरक व्यवसाय म्हणून मधमाशी पालन केंद्र उभारले.
- गांडूळ खत प्रकल्प, बिजामृत, जीवामृत, निंबोळी अर्क, दशपर्णी अर्क, वनस्पती द्रवरूप खत, घरच्या घरी बनविलेली किडनाशके फवारणीसाठी वापरतात.
- सेंद्रीय शेतीबाबत प्रशिक्षण व कार्यशाळांमधून शेतक-यांना मार्गदर्शन.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. राजकुमार नंदलाल शहा

मु.पो.वडगाव निंबाळकर, ता.बारामती, जि. पुणे

- एकूण जमीन १० हेक्टर असून डाळिंब, ऊस, खरबूज, कलिंगड, केळी, मका, इत्यादी पिकांची लागवड.
- जमीन ही खडक, चोपण व माळरान प्रकारातील असल्याने खडक फोडून पाच एकर क्षेत्रात भगवा जातीचे डाळिंब, सात एकर केळी, पाच एकर ऊस, दोन एकर सागवान व पाच एकर मका लागवड.
- केळीची टिशूकल्चर पध्दतीने लागवड, पिकांची निवड करताना बाजारभावाचा अंदाज, नविन तंत्रज्ञानाचा अवलंब व पिकांच्या नवीन जातींची लागवड यावर नेहमी भर.
- बाराही महिने कलिंगड व खरबूज या पिकांचे उत्पादन.
- ८० टक्के शेतीसाठी ठिबक सिंचनाचा वापर.
- डाळिंबापासून ज्यूस तयार करण्यासाठी 'सुरेखा फ्रुट एक्स्ट्रॅक्ट' ही कंपनी सुरु करुन दिल्ली, मुंबई, बॅंगलोर व पुणे येथे विक्री.
- डाळिंबाच्या निर्यातीसाठी 'श्रीदत्त डाळिंब फलोत्पादन संघ' उभारणीत सक्रिय सहभाग.
- परिसरातील शेतकऱ्यांना सातत्याने चर्चासत्रे, मेळावे आयोजित करुन मार्गदर्शन.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. देविदास रामदास मोरे

मु. पो. बावी, ता. माढा, जि. सोलापूर

- एकूण जमीन ११.८२ हेक्टर असून द्राक्ष, डाळींब, आवळा, ज्वारी, मका, वांगी, कारली या पिकांची आधुनिक पध्दतीने लागवड.
- तालुक्यातील पाण्याचे दुर्भिक्ष विचारात घेऊन ८ लाख लिटर पाणी क्षमता असलेला गोलाकार सिमेंट टँक बांधून पावसाळ्यात वाहून जाणारे पाणी साठवून त्याचा सिंचनासाठी वापर.
- एक कोटी लिटर क्षमतेचे शेततळे करून त्या पाण्याचा वापर सायफन पध्दतीने विजेचा वापर न करता ११ एकर क्षेत्रावर सिंचन, तसेच संपूर्ण क्षेत्रावर ठिबक सिंचनाचा अवलंब.
- द्राक्षांची लंडन, हॉलंड, जर्मनी या देशात निर्यात.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. आप्पासाहेब पांडुरंग पाटील

मु. पो. मौजे सांगाव, ता. कागल, जि. कोल्हापूर

- जमिन धारणा १.२० हेक्टर, लहानपणापासूनच शेतीबाबत आवड असल्याने आधुनिक तंत्रज्ञानाचा अवलंब करून विविध पिकांचे उत्पादन.
- ऊसामध्ये आंतरपिके म्हणून कांदा, कोबी, फुलकोबी, मिरची, वांगी, मुळा इत्यादींचे उत्पादन.
- बाजारपेठेचा अचूक अभ्यास, भाजीपाला पिकांच्या अधिक उत्पादनक्षम जातीची लागवड, योग्य खत व्यवस्थापनाद्वारे भरघोस उत्पादन.
- गिनीज बुक ऑफ वर्ल्ड रेकॉर्डकरीता ८ फूट २ इंच लांबीचे पडवळ गतवर्षी उत्पादीत.
- शेतीबरोबर जोडधंदा म्हणून कुक्कुटपालन व दुग्धव्यवसाय.
- ई टिव्ही, स्टारमाझा, झी न्यूज, व झी २४ तास या वाहिन्या तसेच आकाशवाणी वरून शेतीविषयक कार्यक्रम प्रसारित.
- बळीराजा मासिकातर्फे सन २००७ - उत्तम शेतकरी या पुरस्काराने सन्मानित.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. जनार्दन संतराम अडसूळ

मु. पो. तरडगाव, ता. फलटण, जि. सातारा

- धारण केलेले एकूण क्षेत्र ३ हेक्टर, ०.४० हे. क्षेत्रावर आंबा लागवड.
- खरीपामध्ये सोयाबीन, घेवडा, तूर, मका व चारा पिके तर रब्बी मध्ये ज्वारी, गहू, हरभरा व भाजीपाला या पिकांची लागवड तसेच स्वीट कॉर्न व बेबी कॉर्नचे उत्पादन
- १०० टन क्षमतेचा गांडूळखत प्रकल्प असून उत्पादीत ५० टक्के गांडूळ खताचा वापर शेतीसाठी करुन उर्वरीत गांडूळ खताची विक्री.
- आधुनिक कृषि तंत्रज्ञानाचा वापर केल्यामुळे पिकस्पर्धेत सहभागी होऊन यश संपादन.
- सन २००७-२००८ मध्ये राज्य पातळीवरील गहू पिकस्पर्धेत सहभागी होऊन हेक्टरी ७७ किंवल उत्पादन.
- शेती व्यवसायास पूरक व्यवसाय - दुग्ध व्यवसाय, रेशीम उद्योग.
- शेतकरी मंडळाची स्थापना केली असून आधुनिक कृषि तंत्रज्ञानाचे शेतक-यांना मार्गदर्शन, चर्चासत्र, मेळावे व शिवारफेरी आयोजन.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. प्रकाश पांडुरंग घुले

मु.पो. चिंचखेडा (खुर्द), ता. कन्नड, जि. औरंगाबाद

- धारण केलेले एकूण क्षेत्र ३० हेक्टर, १२ हेक्टर क्षेत्रात मोसंबी, आंबा, सिताफळ, चिकू इत्यादी फळझाडांची लागवड व उर्वरीत प्रक्षेत्रात ऊस, कापूस, मका इत्यादी पिकांची लागवड.
- सिताफळ फळपिकांत भुईमूग व आंबा पिकात सोयाबीन पिकाची आंतरपिक म्हणून लागवड.
- सेंद्रिय खतासाठी गांडूळ खत प्रकल्पाची उभारणी व फळबागेकरीता ठिबक सिंचन संच वापर.
- शेतीला पूरक व्यवसाय म्हणून दुग्धव्यवसाय.
- १० म्हशी व १० गायी असून गोबर गॅस प्रकल्पाची उभारणी.
- विविध कार्यकारी संस्थेचे अध्यक्ष व सुवर्ण पालेश्वर जिनिंग व प्रेसिंग मर्यादितचे संचालक.
- महिला बचत गट व आदर्श गुळ निर्माती केंद्राची स्थापना.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. आण्णासाहेब पाटीलबा होंडे

मु.साडेगाव, पो.गोंदी, ता.अंबड, जि. जालना

- धारण केलेले एकूण क्षेत्र १५.७५ हेक्टर, जमिनीची बांधबंदिस्ती करुन जमिन ओलिताखाली आणून आवळा, चिंच, सिताफळ, मोसंबी या फळपिकांची लागवड.
- विविध पिकांच्या संकरीत व सुधारित जातीच्या बियाण्यांचा वापर करून भरघोस उत्पादन.
- गेल्या ४ वर्षांपासून कलिंगडाचे मधुबाला या वाणाची लागवड करुन विक्रमी उत्पादन.
- शेतीला जोडधंदा म्हणून दुग्धव्यवसाय तसेच फळबागेच्या संपूर्ण क्षेत्रासाठी ठिबक सिंचनाचा वापर.
- कृषि विभागामार्फत आयोजित केलेल्या शेतकरी सहलीत सहभाग.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. सुभाष तुकाराम डुकरे

मु. विरेगाव, पो. दारेफळ, ता.वसमत, जि.हिंगोली

- धारण केलेले क्षेत्र ९.३५ हेक्टर, मोसंबी २.०० हे., आंबा १.६० हे. व उर्वरीत क्षेत्रामध्ये कापूस, हळद व ऊस या नगदी पिकांची लागवड करून विक्रमी उत्पादन.
- पाचट कुजविणे, बायोडायनॅमिक पध्दतीने खत तयार करणे, गांडूळ खत, नाडेप खत, हिरवळीचे खत निर्माती, शेततळे, वनराई बंधारे, विहीर पुनर्भरण इत्यादी उपक्रम.
- सन १९९६ पासून शेतीची दोन टप्प्यात विभागणी करून ८.०० हे. क्षेत्राची पिके संपूर्ण सेंद्रीय पध्दतीने तसेच तालुका पातळीवर कार्यरत असलेल्या ऋषि कृषि निसर्ग शेती मित्र मंडळाचे कोषाध्यक्ष.
- आधुनिक शेती तंत्रज्ञानाचा वापर करून तूर, मूग, उडीद, भात, हरभरा, ज्वारी, तीळ, करडई, गहू, भुईमूग इत्यादी पिकांचे उत्पादन.
- शेतीचे तंत्रज्ञानाचा प्रचार व प्रसार करण्यासाठी विविध मासिकातून लिखाण व आदर्श ग्राम विकास मंडळाची स्थापना.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. सतिश विठ्ठल खडके

मु. पो. वाघोली, ता. जि. उस्मानाबाद

- धारण केलेले क्षेत्र १०.५७ हेक्टर, त्यामध्ये १.८० हे. क्षेत्रावर डाळींब पिकांची लागवड.
- विविध आंतरपिके घेऊन उर्वरित क्षेत्रामध्ये केळी, ऊस, ज्वारी, खरीप सोयाबीन, रब्बी हरभरा, उन्हाळी भुईमूग या पिकांची लागवड.
- साग व निलगिरीची लागवड तसेच हरभरा पिकाच्या विराट, काबुली, या जातीच्या वाणांची लागवड.
- ऊसाची लागवड पट्टा पध्दतीने करून चांगले उत्पादन.
- शेतीतील मशागतीसाठी पॉवर टिलर या सुधारित अवजाराचा उपयोग.
- शेतीला पूरक व्यवसाय म्हणून दुग्ध व्यवसाय. संकरित गायी असून शेतात गोबर गॅस व गांडूळ खत प्रकल्प उभारणी.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. सिताराम लच्छू जाधव

मु. वाकद (ई), पो. काळी (दौ), ता. महागाव, जि. यवतमाळ

- धारण केलेले एकूण क्षेत्र १७ एकर ३८ गुंठे, पैकी १७ एकर क्षेत्र बागायती असून संत्रा, केळी, कारली, कापूस, सोयाबीन, मका, गहू व इतर भाजीपाला पिकांची आधुनिक पध्दतीने लागवड.
- सन २००८ खरीप हंगामामध्ये पारस ब्रम्हा या कपाशी जातीच्या वाणाची ४ बाय ३ अंतरावर लागवड करुन एकरी २९.१४ क्विंटल उत्पादन.
- खरीप हंगामात सोयाबीनचे जे.एस.३३५ या वाणाचे बिजोत्पादन.
- पारंपारिक कापूस पिकाबरोबर कारल्याची लागवड करुन एकरी एक लाख रूपयांपर्यंत उत्पन्न.
- शेतीला जोडधंदा म्हणून दुग्धव्यवसाय.
- सेंद्रीय शेतीसाठी गांडूळ खत प्रकल्प उभारणी, सेंद्रीय शेतीतून कापूस पिकाचे एकरी २२ क्विंटल उत्पादन.
- कृषिक्षेत्रातील योगदानाबद्दल सन २००८ मध्ये वसंतराव नाईक प्रतिष्ठान, पुसद यांचेकडून पुरस्कार तसेच सन २००९ मध्ये शेतकरी एकता मंच, वर्धा यांचेतर्फे कृषिनिष्ठ पुरस्काराने सन्मानित.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २००८

सर्वसाधारण गट

श्री. अरविंद उध्दवराव बेंडे

मु. रातचांदणा, पो. मुरझडी, ता.जि. यवतमाळ

- धारण केलेले एकूण क्षेत्र ५.९४ हेक्टर, चढ उताराची जमीन असल्याने बांध बंधीस्ती करुन जमिनीचे सपाटीकरण व प्रक्षेत्रावर संत्रा २७७ झाडे, आंबा १० झाडे, बोर २ झाडे, जांभुळ १३ झाडे या फळझाडांची लागवड.
- शेतीला पूरक व्यवसाय म्हणून दुग्धव्यवसाय, गावातील शेतकरी पुरुष गट स्थापन करुन त्यांच्याकडून दुध संकलित करुन नजीकच्या यवतमाळ शहरात विक्री व महिलांसाठी संत तुकडोजी महिला दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्थेची स्थापना.
- बचत गटाचे उत्कृष्ट कामगिरीसाठी सन २००८ मध्ये मा. राज्यपाल यांच्या हस्ते सत्कार.
- पाणीटंचाईवर मात करण्यासाठी २ सामूहिक शेततळे तयार केले.
- प्रयत्न व सहकार्यामुळे गावाला मा.राष्ट्रपती यांच्या हस्ते निर्मल ग्राम पुरस्कार प्राप्त.